

Jūrininkų sveikatos priežiūros centras / atviras projekto konkursas

POLIKLINIKA 2020
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Klaipėda 2018

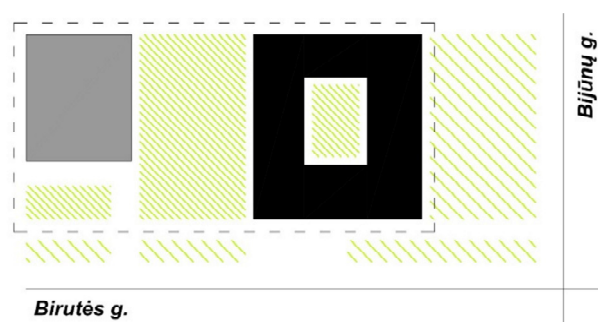
POLIKLINIKA 2020 – tai integralios architektūros objektas, susiklosčiusioje urbanistinėje aplinkoje, centrinėje Klaipėdos miesto dalyje. Architektūrinį sprendimą diktuoja aplinkinio užstatymo architektūrinis mastelis, vyraujančio užstatymo principai, infrastruktūriniai kanalai, sklypo orientacija ir projektuojamo statinio paskirtis.

POLIKLINIKA 2020 – tai tvarus urbanistinis ir architektūrinis sprendinys, kuriuo siekiama svarbių tikslų:

- Siekiama darnios, išraiškingos (bet ne extraordinarios) architektūros, kur logiškas išplanavimas dera su funkcionalių projektuojamo pastato naudojimo scenarijumi, o pastato architektūra papildo turtingą artimą aplinką, nedisonuoja su ja.
- Siekiama maksimalaus ekonominio tvarumo – neprojektuojamas didelę sklypo dalį užimantis požemis, skirtas tik automobilių saugojimui. Pateiktas sprendimas leidžia išvengti santykinai didelių statybos ir išlaikymo naudojimo metu (!) kaštų.
- Numatoma galimybė kompleksinio įgyvendinimo etapais, kuomet automobilių saugyklos klausimas gali būti sprendžiamas papildomomis administracinėmis priemonėmis, realiai įvertinus formalų automobilių stovėjimo vietų skaičiaus poreikį. Galbūt net atsisakant dalies, vadovaujantis galiojančiais techniniais reglamentais ir teisės aktų reikalavimais, suprojektuotos automobilių saugyklos: tą pasiekiant naudojant “minkštąją” praktiką – miesto savivaldybės tarybos sprendimu nustatomu automobilių vietų poreikį sumažinančiu koeficientu, infrastruktūros sutartimi ir pan.
- Pateiktas automobilių saugyklos sprendinys leidžia turėti sklype natūralaus tereno kiekį, ne mažesnę nei numato planavimo dokumentai (30 % sklypo teritorijos), kuriame galima auginti tikrus medžius, suformuoti skvero tipo erdvę poilsiui ir/ar bendram apželdinimo scenarijui – atskiriant tikslinę (gydymo) zoną nuo ūkinės (automobilių) zonos. Ant požeminės saugyklos stogo medžiai augti tiesiog negalėtų fiziškai.
- Sveikatos centras suprojektuotas pagal pateiktą užduotį - kiekviena tikslinė patalpų grupė išspręsta vadovaujantis intuityvaus patogumo naudotojui, pacientų srautų suvaldymo moderniomis sistemomis, teisingos gaisrinės saugos ir evakuacijos, patalpų išdėliojimo pasaulio šalių atžvilgiu reikalavimų, patogaus ir šiuolaikiško patalpų sugretinimo (slaugytojas-gydytojas; odontologijos kabinetas-odontologijos kabinetas), fiziškai lengvai pakeičiamų pertvarų atsiradus tokiam poreikiui ir kitais aspektais.
- Parinkta moderni ir šiuolaikiška lauko ir vidaus apdaila bei įranga.

URBANISTINIS SPRENDINYS

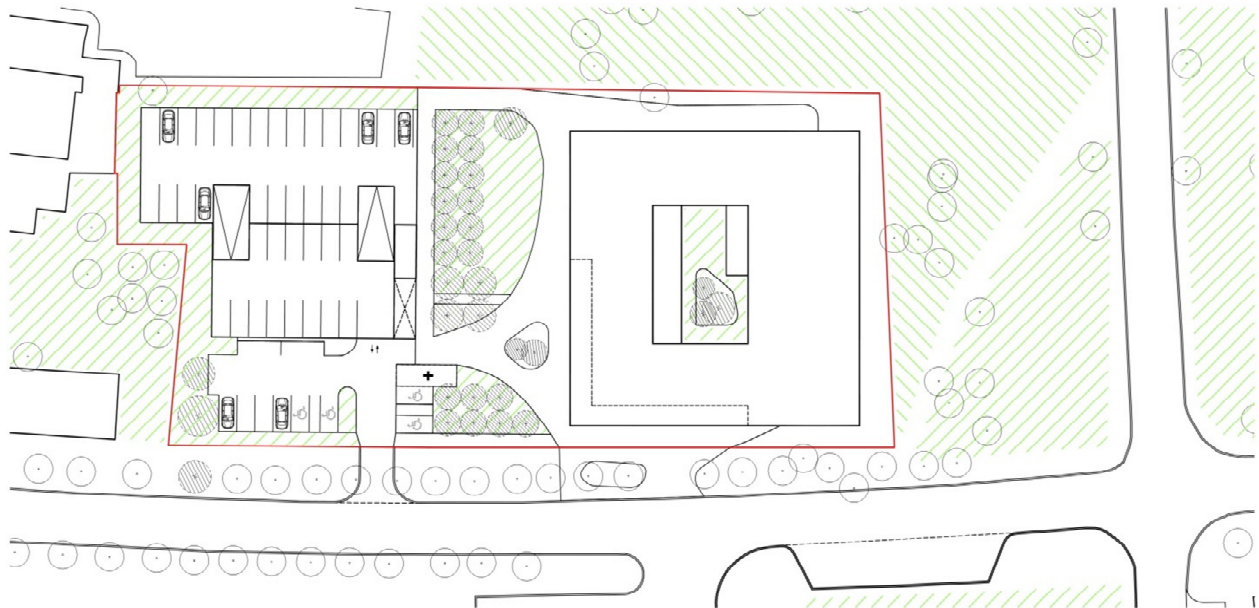
Sklypo padėtis urbanistiniame kontekste, jo konfiguracija, aplinkinis užstatymas ir esanti inžinerinė infrastruktūra leidžia numatyti taškinį užstatymą, pabrėžiantį užbaigiamą ekstensyvaus perimetrinio užstatymo kvartalo kampą. Pagrindinis pateikimas į projektuojamą teritoriją numatomas iš Birutės g. Ties Birutės g. ir Bijūnų g. sankirta esantis nedidelis apželdintas sklypas bendroje koncepcijoje numatomas kaip žalioji erdvė/skveras.

1 pav. Sklypo užstatymo principo schema

SKLYPAS

Sklype išdėstomos pagrindinės zonos – pietinėje dalyje kvadratiško plano pagrindinis poliklinikos pastatas su vidiniu kiemeliu - atriumu, šiaurinėje dalyje uždara automobilių saugykla su apželdintu eksploatuojamu stogu, sklypo vidurinėje dalyje projektuojamas gamtinis “buferis” – skveras/žalioji zona. Užstatymas sklype formuojamas išlaikant visus reikalingus atstumus nuo sklypų ribų, apilinkinio užstatymo ir aplinkiniuose pastatuose esančių langų. Atviroje sklypo vietoje projektuojamos 11 automobilių stovėjimo vietų (4 ŽN vt., 3 vt. spec. transportui).

2 pav. Sklypo planas

Pagrindiniai sklypo rodikliai	kiekis
Sklypo plotas	5046 m ²
Sklypo užstatymo plotas	2685 m ² (į užstatymo plotą įskaičiuotas atriumas)
Užstatymo tankis	53,2 %
Užstatymo intensyvumas	0,78 (koef.)
Pastato aukštų skaičius	3a,
Pastato aukštis	12,8 m
Apželdintas plotas	1513,87 m ² (30,0 % sklypo ploto)
Kietosios dangos	1105,38 m ² (22,0 % sklypo ploto)

UNIVERSALUS DIZAINAS

Pateikiamas sprendinys - draugiškas aplinkai projektas, kuriame numatytos visos patogaus judėjimo galimybės pėstiesiems, žmonėms su fizine negalia ir dviratininkams. Projektuojamos dvi dengtos dviračių stovėjimo aikštelės – prie pagrindinio įėjimo ir prie automobilių saugyklos.

POLIKLINIKOS PASTATAS

Poliklinika suprojektuota vadovaujantis pateikta užduotimi, užsakovo rekomendacijomis ir vizija, šiuolaikiniais praktiniais pavyzdžiais.

Pastatas 3 aukštų. Kiekvieno aukšto aukštis (švaroje) – 3,70 m. Aukštų aukštis parinktas apskaičiavus patalpų aukščio poreikį – funkcinėms patalpoms - 3,00 m, inžinerinėms sistemoms (vėdinimo ir dūmų šalinimo vamzdynamics, šildymo-šaldymo įrangai ir kt.) – 0,50-0,60 m, apdailai.

Numatomi trys jėjimo mazgai į pastatą. Pagrindinis jėjimas įrengiamas po konsoline dalimi iš Birutės g. pusės, kuriuo patenkama į pagrindinę registratūros sale, greta kurios išdėstytos visos reikalingos patalpos. Iš sklypo vidurio (šiaurinės pusės) projektuojamas atskiras jėjimas į profilaktinį korpusą. Rytinėje pastato dalyje numatomas trečias jėjimas, skirtas ūkinėms reikmėms ir personalui.

Pastate numatomas horizontalaus ir vertikalaus judėjimo principas. Horizontaliam judėjimui naudojami suprojektuoti koridoriai su išplatėjančiomis erdvinėmis salelėmis – tikslinių patalpų grupių laukimo holais su atsisėdimui reikalingais baldais. Pagrindinių koridorių, kuriuose numatomas pacientų judėjimas tarp laukimo holų, plotis – 1,7 – 2,4 m.

Vertikaliam judėjimui išdėstytos trys laiptinės su dviem liftais. Laiptinių skaičių įtakoja gaisrinė sauga – poliklinikoje atstumas nuo toliausiai esančių kabineto durų iki evakuacinės laiptinės negali būti didesnis nei 25 m. Numatomi patogūs ir erdvūs liftais: kabinų erdvės matmenys – 1200x2100 mm ir 1500x2700 mm. Mažesnis liftas skirtas intensyviai kasdieniam naudojimui, pagrinde pacientams patekti į pagrindinį kiekvieno aukšto holą su budėjimo postu. Didesnis liftas skirtas ūkio ir pacientų, gabenamų neštuvais, poreikiams. Abu liftais suprojektuoti taip, kad nuo jų šachtos būtų išlaikomas 6 m atstumas iki artimiausio konsultacinių, gydymui ir procedūroms skirtų kabinetų ir patalpų, kuriose naudojama jautri elektrotechnika.

Cokoliniame aukšte įrengiamos ūkio, techninės patalpos. Bendras cokolinio aukšto plotas – 514,38 m².

1 aukšte suprojektuota registratūros erdvė su reikalingomis patalpomis. Numatoma inovatyvi rūbinė/kabykla, kuri nenaudojimo periodu pakeliama lubose sumontuojamo mechanizmo pagalba, taip praplečiant erdvę. 1 aukšte išdėstytos registratūros, profilaktikos, laboratorijų, radiologijos, 1 aukšto personalo, reabilitacijos patalpų grupės. Profilaktikos patalpų grupei numatomas autonominio naudojimo scenarijus – atskiras jėjimas, atskiras WC mazgas su motinos kambariu, atskiras budėjimo postas su administratorių darbo vieta. Reabilitacijos patalpų grupė išdėstyta pastato 1 aukšto pietinėje dalyje. Pirmajame aukšte numatomos reikalingos personalo persirengimo ir poilsio patalpos. Bendras 1 aukšto plotas – 1109,43 m².

2 aukštas skirtas šeimos medicinos ir gydytojų specialistų patalpų grupėms. Šeimos medicinos patalpų grupė apjungta plačiu (2,40 m) koridoriumi, kuris jungia dvi pagrindines šeimos medicinos laukimo sales. Iš laukimo holų numatomas išėjimas ant 1 aukšto dalies stogo įrengtos terasos. Pietinė 2 aukšto dalis skirta gydytojų specialistų patalpų grupei. Čia patenkama pro budėjimo postą ties pagrindine laiptine su liftu. Šioje patalpų grupėje numatoma multifunkcinė salė (88 m²), esant poreikiui transformuojama į 2 ar daugiau mažesnių salių. Salės langų orientacija – šiaurinė, vaizdas į apželdintą vidinį kiemelį. Salės lokacija pastate parinkta taip, kad gydytojams specialistams būtų patogiau dalyvauti mokymuose/užsiėmimuose ir pagrindinis pacientų srautas nesikirstų su salės lankytojų srautu. Antrajame aukšte numatomos reikalingos personalo persirengimo ir poilsio patalpos. Bendras 2 aukšto plotas – 1158,01 m².

3 aukštas skirtas odontologijos ir administracijos patalpų grupėms. Į odontologijos patalpų grupę patenkama pro 3 aukšto budėjimo postą. Plačiu koridoriumi apjungti du pagrindiniai odontologijos laukimo holai, apšviesti sienose esančiai langais ir stoglangių sistemomis (švieslangiais). Pagrindinės odontologijos patalpos

suprojektuotos su jas apjungiančiomis lengvomis pervaromis ir slankiojančių pertvarų/durų sistemomis – tai leidžia pagerinti odontologo darbo aplinkos kokybę, pritaikyti patalpas efektyvesniam specialisto darbui. Odontologijos gydytojų kabinetai išdėstyti taip, kad neturėtų orientacijos į vakarų pusę.

Administracinių patalpų grupė išdėstyta pietinėje trečio aukšto dalyje. Be visų administracijai reikalingų patalpų, suprojektuota posėdžių/pasitarimų salė. Trečiajame aukšte numatomos reikalingos personalo persirengimo ir poilsio patalpos. Bendras 3 aukšto plotas – 1165,17 m².

Bendras viso pastato plotas – 3946,99 m²

NATŪRALUS APŠVIETIMAS

Projektuojamoje poliklinikoje didelis dėmesys skirtas pastato erdvių ir darbo vietų natūralaus apšvietimo principų parinkimui. Formuojamas vidinis kiemelis-atriumas, kuris leidžia padidinti natūralaus patalpų apšvietimo galimybes, o jame suformavus patrauklaus diazino apželdinimą – vaizdą išnaudoti ir funkcijoms, teigiamai veikiančioms pacientų savijautą.

Natūrali šviesa į komunikacines erdves patenka iš išorinių ir kiemelio fasadų didelio gabarito langais ir vitrinomis. Trečiajame aukšte įrengiami švieslangiai virš komunikacinių erdvių ir laukimo holų. Darbo vietos apšviestos natūralia šviesa per išorės sienose įrengiamus langus – patalpos projektuojamos tokio gylio kuris leidžia išvengti prasčiau apšviestų zonų darbo patalpose.

LANKYTOJŲ IR PERSONALO SRAUTŲ VALDYMAS

Projekte numatyta programuojama pacientų srautų vidaus patalpose reguliavimo sistema, pagrįsta elektroninio pavidalo leidimais ir jų nuskaitymo įrenginiais. Šiuos vienkartinis leidimus išankstiniu nuotoliniu būdu (poliklinikos programėle, kodu, el. pašto sistema ir pan.) pacientui internetinės registracijos metu programa skiria automatiškai, su nurodyta konkrečia vizito poliklinikoje informacija, tokia kaip vizito laikas, vieta pastate, įėjimo ir kabineto numeris, gydytojo/slaugytojo duomenys, bendrieji patarimai skirti kliento aptarnavimo patogumo užtikrinimui ir pan.

Visi leidimai suskirstomi į kategorijas ir lygmenis, priklausomai nuo tikslinės asmens krypties:

Žymėjimas	Kategorija	Lygmuo	Tikslinė naudotojų grupė	Pastabos
PL1	Profilaktinis	1	Pacientai	
PL2	skyrius	2	Personalas	Pacientams būtina personalo palyda
LR1	Rekreacijos	1	Pacientai	
LR2	skyrius	2	Personalas/Pacientai	Pacientams būtina spec. atžyma leidime
LŠ1	Šeimos	1	Pacientai	
LŠ2	medicinos skyrius	2	Personalas/Pacientai	Pacientams būtina spec. atžyma leidime
LG1	Gydytojų	1	Pacientai	
LG2	specialistų skyrius	2	Personalas	Pacientams būtina spec. atžyma leidime
LO1	Odontologijos	1	Pacientai	
LO2	skyrius	2	Personalas	Pacientams būtina personalo palyda
LA1	Administracijos	1	Personalas	
LA2	skyrius	2	Vadovybės darbuotojai	Pacientams būtina vadovybės personalo palyda

Pastabos:

- Personalui skirtas 2-os kategorijos leidimas, veikia ir kaip leidimas visoms tikslinėms 1-os kategorijos patalpų grupėms.
- Leidimų Sistema gali būti perprogramuojama pagal poreikį, įvedant didesnį skaičių kategorijų leidimų ir/ar apribojimų.

- 2-os kategorijos leidimai reikalingi ir tikslinėms personalo grupėms patekti į jiems skirtas darbo patalpas (planuose žymėjimas nepateiktas).

Pacientams ir juos lydintiems asmenims, kurie neturi galimybės naudotis reikiama elektronine įranga, analogiškas popierinis leidimas su nuskanuojamu kodu, atsižvelgiant į paciento poreikius, išduodamas registratūroje bendrąja tvarka ir/arba autonominėje leidimų spausdinimo stotelėje.

KONSTRUKCINIAI SPRENDINIAI

Projektuojamo pastato konstrukcinė schema suformuota siekiant efektyvios statybų proceso eigos. Pastato struktūra nesudėtinga, todėl pastato statybai siūlomi grėžtiniai pamatai, ir surenkamų gamyklinių elementų visuma – gelžbetonio karkasas su surenkamomis sienų sistemomis, surenkamos gelžbetoninės perdangų plokštės. Tokia statyba yra ekonomiškai racionali ir leidžia sutrumpinti statybos terminus. Statinio standumo briaunos – monolitinės laiptinių ir lifto šachtos sienos.

INTERJERAS

Gydymo paskirties pastato interjeras sprendžiamas lakoniškai. Parenkamos kokybiškos, ilgaamžės, lengvai prižiūrimos, nesudėtingai atnaujinamos ar pakeičiamos apdailos medžiagos ir baldai. Dominuojantis koloritas – šviesus, pilko ir rusvo atspalvio, durys ir apvadai – natūralaus medžio lukšto. Interjere naudojamos informacinės, LED šviesos srautu šviečiančios, informacinės lentelės. Srautus reguliuojantys, leidimais valdomi, užtvarai – iš skaidraus grūdinto stiklo, įvažiuojantys į sienose sumontuotas ertmes.

EKSTERJERAS

Pastato architektūra – lakoniška. Apdailai parenkamas kelių atspalvių apdailinio klinkerio plytų mūras. Fasade įmontuojami LED šviestuvai, pabrėžiantys charakteringus statinio elementus.

AUTOMOBILIŲ STOVĖJIMO VIETŲ POREIKIS IR SPRENDINIAI

Vadovaujantis STR 2.06.04:2014 “Gatvės ir vietinės reikšmės keliai” apskaičiuotas projektuojamai poliklinikai reikalingas automobilių stovėjimo vietų skaičius:

Aukštas	Patalpos (patalpų grupės)	Kiekis	Automobilių poreikis
1	Profilaktiniai kabinetai	5	15
	Gydytojų specialistų kab.	2	6
	Ergoterapijos kab.	1	3
	VISO 1 A	8	24
2	Konsultaciniai kabinetai	14	42
	Ginekologiniai kab.	3	9
	Gydytojai specialist kab.	1	3
	Vaikų gydytojo kab.	1	3
	Chirurgų kab.	2	6
	Vidaus ligų gydytojo kab.	1	3
	VISO 2 A	22	66
3	Odontologų kab.	9	27
	Chirurginis kab.	1	3
	Periodontologo kab.	1	3
	Endodontologo kab.	1	3
	VISO 3 A	12	36
	Bendras poreikis	42	126

Formaliajam automobilių stovėjimo vietų poreikiui užtikrinti, pateikiamas siūlymas projektuoti antžeminę uždara automobilių saugyklą eksploatuojamu stogu. Projekte atsakoma požeminio parkingo įrengimo, siekiant ekonomiškai racionalią statybos ir ypač eksploatacijos, kaštų.

Toks sprendinys leidžia įgyvendinti LR Vyriausybės 1992-05-12 nutarime Nr. 343 "Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" 68 p. nustatytus, aktualaus dydžio automobilių aikštelės ir uždaros saugyklos įrengimą, išlaikant norminius atstumus iki sklype projektuojamo ir aplinkinių pastatų langų bei teritorijų ribų (alternatyvus sprendinys, numatantis atvirą (daugiau nei 100 vietų) automobilių stovėjimo aikštelę sklype galėtų būti įrengiamas ne arčiau kaip 25 m nuo projektuojamo pastato langų ir ne arčiau kaip 35 m nuo aplinkui esančių gyvenamųjų pastatų langų – todėl toks kelias nepasirinktas šiame projekte).

Atkreiptinas dėmesys, kad pasirinkus įgyvendinti Poliklinika 2020 projektą – uždaros automobilių saugyklos talpą ir fizinį dydį galima būtų mažinti, gavus administracinį leidimą iš miesto savivaldybės administracijos, miesto savivaldybės tarybai pritarus.

Patekimas į saugyklą numatomas sklypo lygyje, saugyklos viduje aukštai padalinami į pusaukščius (maksimaliai sumažinamas rampos ilgis). Statinio konstrukcija – įtempiamo betono karkasas, 16 m. tarpatramis leidžia projektuoti bekolonę erdvę naudotojų patogumui. Uždaros saugyklos lauko sienos sudaro 75% visų išorinių sienų. Išorinės sienos apželdinamos vertikaliuoju želdinimu.

Automobilių saugykla suprojektuota taip, kad nesant maksimaliam stovėjimo vietų poreikiui, 2 aukštas ir ypač eksploatuojamas stogas gali būti užveriamas naudojimui, taip paliekant išorėje tik žaliuosius paviršius.

Suprojektuotas automobilių vietų skaičius:

Uždaroje saugykloje su eksploatuojamu stogu – 117

Atviroje sklypo dalyje – 11 (3 iš jų poliklinikos transportui)

Bendras skaičius - 128

PAGRINDINIAI STATINIO RODIKLIAI

<i>Pavadinimas</i>	<i>Mato vienetas</i>	<i>Kiekis</i>	<i>Pastabos</i>
I. SKLYPAS			
1.1. Sklypo plotas	m ²	5046	0,50 ha
1.2. Sklypo užstatymo intensyvumas	%	78	koef. 0,78
1.3. Sklypo užstatymo tankis	%	53,2	koef. 0,53
1.4. Statinio užimamas žemės plotas	m ²	2685	Poliklinika ir aut. saugykla
1.5. Sklypo užstatymo plotas	m ²	2685	
II. PASTATAI			
2.1. Negyvenamasis pastatas – gydymo paskirties pastatas (poliklinika)			
2.1.1. Paskirties rodikliai			
2.1.1.1. Darbo vietų skaičius pastate	vnt.	130	Vienos pamainos darbuotojų sk.
2.1.2. Bendrasis plotas*	m ²	3946,99	
2.1.2.1. Pagrindinis*	m ²	3133,46	
2.1.2.2. Pagalbinis*	m ²	813,53	
2.1.3. Naudingasis plotas*	m ²	3946,99	
2.1.4. Pastato tūris*	m ³	20065,00	
2.1.4.1. Antžeminė dalis*	m ³	18180,00	
2.1.4.2. Požeminė dalis*	m ³	1885,00	
2.1.5. Aukštų skaičius	vnt.	3,0	
2.1.6. Pastato aukštis*	m	12,80	

2.1.7. Energinio naudingumo klasė		A++	
2.1.8. Pastato (patalpų) akustinio komforto sąlygų klasė		B	
2.1.9. Statinio atsparumo ugniai laipsnis		II	
2.2. Negyvenamasis pastatas – antžeminė automobilių saugykla			Uždara daugiaaukštė
2.2.1. Paskirties rodikliai			
2.2.1.1. Automobilių stovėjimo vietų skaičius	vnt.	117	
2.2.2. Bendrasis plotas*	m ²	1760,00	
2.2.3. Pastato tūris*	m ³	5075,00	
2.2.4. Aukštų skaičius	vnt.	2,0	Eksp. stogas
2.2.5. Pastato aukštis*	m	5,8 (7,5)	(Laiptinės stogas)

INŽINERINĖS SISTEMOS

Projektuojamo pastato forma (tūris) ir planinė struktūra leidžia suformuoti efektyvią inžinerinių tinklų sistemą. Cokoliniame aukšte įrengiamos techninės patalpos, pastate esančių sistemų aptarnavimui – kompresorinė, baseino rezervuaras, vandens kolektorius ir valymo įrenginiai, numatoma galimybė įrengti papildomą elektros generatorių. Pastate projektuojamos lengvai pasiekiamos (revizija, remontas) vertikalios inžinerinių tinklų šachtos. Horizontalios inžinerinės sistemos montuojamos erdvėje virš pakabinamų lubų.

Pastatas šilumos energija aprūpinamas iš miesto centralizuotų šilumos tiekimo tinklų. Galima alternatyva centralizuotai tiekiamai šilumos energijai yra geoterminio šildymo modelis, tačiau ši technologija reikalautų didelių pirminių investicijų, o dėl energetiškai efektyvaus pastato šios sistemos įrengimas atsipirktų tik per labai ilgą laiko tarpą. Vėdinimo sistemos elementai montuojami erdvėje virš pakabinamų lubų.

Esant patalpų vėsinimo poreikiui, numatomos šaldymo lubos ir sienelės. Visi reikalingi šildymui, šaldymui ir vėdinimui reikalingi išoriniai įrenginiai įrengiami ant pastato stogo. Numatoma išmetamo oro kokybės kontrolė, naudojant pažangius hepa filtrus.